

Generel vejledning til deponeringsanlæg med aktiv deponering

Virksomheder
J.nr. 2025 - 6604
Ref. inlth
Den 20. oktober 2025

Ændret administrationspraksis og krav til opdateret ansøgning om kapacitetsudvidelse

Dette brev sendes til alle deponeringsanlæg med aktiv deponering. Baggrunden herfor er Miljøstyrelsens ændrede administrationspraksis for godkendelse af nye deponeringsenheder og udvidelse af eksisterende enheder. For de anlæg, hvor der er en igangværende ansøgningssag, supplerer brevet de løbende mundtlige drøftelser med det enkelte anlæg, der har været forud for dette brev.

Miljøstyrelsen bemærker, at der er tale om generel vejledning ift. administrationspraksis. Når der indkommer ansøgninger om miljøgodkendelse, laver Miljøstyrelsen en konkret vurdering i den enkelte sag.

For deponeringsanlæg uden aktuelle ansøgninger om kapacitetsudvidelse, skal brevet ses som generel vejledning med henblik på eventuelle fremtidige ansøgninger om kapacitetsudvidelser.

Miljøstyrelsen skal med dette brev anmode ansøgere med igangværende sager hos MST med ansøgning om kapacitetsudvidelse for deponering om at opdatere ansøgning, da det i projektet skal beskrives og sandsynliggøres:

- 1) at udsivning fra deponeringsenheden kan undgås (nul-udsivning) *eller*,
- 2) at anlægget ikke vil forhindre målopfyldelse eller medføre forringelse af tilstanden af grundvandsforekomster og overfladevandområder i henhold til grundvandsdirektivets og vandrammedirektivets krav, jf. indsatsbekendtgørelsens¹ § 8, stk. 2 og 3 og sikre, at kravene i § 6 i bekendtgørelse nr. 1433, 2017² overholdes for både målsatte og ikke målsatte overfladevande.

Opdatering af ansøgning er relevant i det omfang, det ikke allerede er sket i overensstemmelse med et af de to ovenstående alternativer. Kontakt miljøgodkendelsessagsbehandler ved tvivl.

I det nedenstående beskrives baggrunden for at kræve disse opdateringer i ansøgningen.

¹ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter.

² Bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder.

Baggrund

Med grundvandsdirektivet og vandrammedirektivet er der fastsat yderligere krav til vurdering af et deponeringsanlægs påvirkning af omgivelserne. Ved vurdering af nye eller udvidede deponeringsenheders påvirkning af målsatte grundvandsforekomster og målsatte overfladevandområder, skal indsatsbekendtgørelsens krav være opfyldt, hvor især § 8, stk. 2 og 3 er relevante:

§ 8 Stk. 2. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens tilstand.

Stk. 3. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen
1) ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets eller grundvandsforekomstens tilstand, og
2) ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

EU-domstolen har i flere afgørelser stadfæstet, hvordan forringelse eller øget forringelse ift. vandrammedirektivets bestemmelser skal forstås, og hvornår disse vurderinger skal foreligge: Detmold-dommen³ fra 2020 præciserer, hvornår disse vurderinger skal foreligge og præciserer sammen med Weserdommen⁴ fra 2015, hvornår der sker en forringelse af den kemiske tilstand i en grundvandsforekomst.

Ifølge deponeringsbekendtgørelsen skal dimensioneringen af membran- og perkolatopsamlingssystemer tage udgangspunkt i, at mere end 99 % af den dannede perkolat skal kunne opsamles og afledes fra membranoverfladen⁵. Der må dermed påregnes en udsivning på 1 % perkolat, selv om de miljøbeskyttende foranstaltninger anses for velfungerende. Over tid vil de miljøbeskyttende foranstaltninger ældes og en udsivning større end 1 % perkolat må forventes.

Af deponeringsbekendtgørelsen fremgår det ligeledes, at miljøkonsekvensvurderingen (risikovurderingen) af et anlæg med reducerede krav til de miljøbeskyttende foranstaltninger skal foretages i en afstand fra deponeringsanlægget, som svarer til grundvandets transportafstand på et år, dog maksimalt 100 m. Detmold-dommen gør op med denne praksis, hvorfor der ikke kan regnes med en fast afstand på 100 m, før det er relevant at vurdere påvirkningen af grundvandet. Der må i stedet regnes med de konkrete afstande til nærliggende grundvandsforekomster, inden der vurderes påvirkning.

³ EU-Domstolens dom i sag C-535/18 (Land Nordrhein-Westfalen) – "Detmold"

⁴ EU-Domstolens dom i sag C-461/13 ("Bund für Umwelt und Naturschutz Deutschland" v. "Weser")

⁵ Bekendtgørelse 1253 af 21. november 2019 om deponeringsanlæg med ændring i bekendtgørelse 1921 af 30. september 2021, jf. bilag 2

Med risikovurderingsprojektet⁶ er det blevet klart, at 30 års efterbehandling ikke er en tilstrækkelig forudsætning for alle miljøgodkendelser. I risikovurderingsprojektet er der beregnet efterbehandlingstider med eksempler på op til 300 år eller mere, hvilket er betydeligt mere, end hvad der var antagelsen, da deponeringsbekendtgørelsen blev vedtaget i 2001.

Begrundelse for krav om opdateret ansøgning

Miljøstyrelsen kan kun meddele miljøgodkendelse til udvidelse af eksisterende deponeringsanlæg, hvis udvidelsen og det eksisterende deponeringsanlæg ikke vil medføre forringelse, herunder yderligere forringelse, af tilstanden eller forhindre målopfyldelse af målsatte grundvandsforekomster eller overfladevandsområder. Herudover skal kravene i § 6 i bekendtgørelse nr. 1433, 2017 overholdes for både målsatte og ikke målsatte overfladevande.

Med bl.a. Detmold-dommen og resultaterne af risikovurderingsprojektet er det Miljøstyrelsens vurdering, at udsivningen fra - og dermed miljørisikoen forbundet med - deponeringsanlæg er en udfordring, der skal håndteres og forebygges på en helt anden måde end de nuværende regler i deponeringsbekendtgørelsen lægger op til. Eftersom de nedgravede miljøbeskyttende foranstaltninger herunder membraner er vanskelige at vedligeholde, kræver en væsentligt forlænget efterbehandlingstid ligeledes, at der tænkes i andre løsninger og teknologier, end de nuværende standarder kræver.

Ved godkendelse af en udvidelse af eksisterende deponeringsenheder eller nye deponeringsenheder skal det derfor sikres, at der ikke sker påvirkning fra enheden, der vil medføre forringelse (/yderligere forringelse) af tilstanden eller forhindre målopfyldelse af målsatte grundvandsforekomster eller overfladevandsområder på kort eller lang sigt (*o-udsivnings alternativet*).

Alternativt skal det ved godkendelse af en udvidelse af eksisterende deponeringsenheder eller nye deponeringsenheder vurderes, om de forventede emissioner fra deponiet til grundvandet og evt. berørte overfladevandsområder m.v. kan accepteres (*Alternativ: vurdering af forbud mod forringelse*).

Med Detmold-dommens fortolkning af grundvandsdirektivet og vandrammedirektivet er det blevet klart, at der skal foreligge en vurdering af, at projektet ikke strider mod § 8 i indsatsbekendtgørelsen, herunder særligt § 8, stk. 2 og 3 – før der kan meddeles miljøgodkendelse.

Med Detmold-dommen og Weser-dommen er det præciseret, hvornår der sker en forringelse af den kemiske tilstand i en grundvandsforekomst. Vurderingen skal nu tage udgangspunkt i grundvandsforekomsternes og overfladevandsområdernes tilstand og tage hensyn til målopfyldelse.

⁶ Risikovurderingsprojektet blev gennemført i et branchepartnerskab i perioden 2015-2020, hvor formålet var at udvikle en metodik til stedspecifik risikovurdering ved deponering af affald. I metodikken estimeres udsivning af perkolat fra deponeringsanlæg og transport i jord og grundvand over tid.

Krav til opdateret ansøgning

Det er Miljøstyrelsens umiddelbare vurdering, at det ikke er muligt at godkende en kapacitetsudvidelse, hvis indretning og drift af den nye enhed tager udgangspunkt i de nuværende standarder. Dette betyder, at det ansøgte projekt enten skal suppleres med yderligere miljøbeskyttende foranstaltninger eller, at der skal laves supplerende vurderinger af anlæggets påvirkning af grundvandsforekomster og overfladevande.

For at Miljøstyrelsen kan behandle jeres verserende miljøansøgning om kapacitetsudvidelse har I følgende to muligheder:

1) Krav om nul-udsivning

Ansøgningen skal opdateres således, at påvirkning ved udsivning fra den ansøgte deponeringsenhed kan undgås på både kort og lang sigt. Dette for at sikre, at der ikke vil være en påvirkning fra enheden, der kan medføre forringelse af tilstanden eller forhindre målopfyldelse af målsatte grundvandsforekomster eller overfladevandsområder på hverken kort eller lang sigt.

Ansøgningen skal beskrive, hvilke yderligere miljøbeskyttende foranstaltninger, der vil blive etableret som supplement til de miljøbeskyttende foranstaltninger, der i dag er standard og som omfatter membraner, perkولاتopsamlingssystemer og overvågningssystemer. De nye tekniske løsninger kan udgøre en udbygning eller opdatering af de allerede nævnte foranstaltninger, herunder nye tiltag som dræn under membran, yderligere monitoring, beredskabsplan, afværge eller lignende. De beskrevne tekniske løsninger skal suppleres med dokumentation for effekt og faglige vurderinger, hvor det er relevant. Ligeledes skal ansøgningen indeholde en beskrivelse af muligheden for at vedligeholde de miljøbeskyttende foranstaltninger på både kort og lang sigt. Det skal med ansøgningen sandsynliggøres, at udsivning fra den ansøgte enhed kan undgås på såvel kort som lang sigt.

2) Vurdering af forringelse og forhindret målopfyldelse samt vurdering efter § 6 i bekendtgørelse nr. 1433 af 2017.

Hvis I ønsker at fastholde den aktuelle ansøgning, skal ansøgningen suppleres med en vurdering af, om påvirkningen fra anlægget vil medføre en forringelse eller forhindre målopfyldelse af målsatte grundvandsforekomster eller overfladevandsområder.

Herudover skal ansøgningen suppleres, så det sikres, at kravene i § 6 i bekendtgørelse nr. 1433, 2017 overholdes for både målsatte og ikke målsatte overfladevande.

Vurderinger skal foretages under forudsætning af, at min. 1 % perkolat siver ud fra nye enheder fra det tidspunkt, hvor affald påbegyndes deponeret. For alle eksisterende enheder skal der anvendes en udsivningsprocent, som er estimeret på baggrund af enhedernes indretning, alderen af de miljøbeskyttende foranstaltninger mv. Beregninger skal foretages for alle de relevante miljøfarlige forurenende stoffer, som kan udsive fra det affald, der ansøges om på den nye enhed.

I beregninger og vurderinger skal ansøger forholde sig til både terrænnære, regionale og dybe grundvandsforekomster, foruden relevante overfladevande og grundvandsafhængige terrestriske økosystemer.

Følgende forhold skal inddrages i vurderingerne af, om påvirkningen fra anlægget vil medføre en forringelse eller forhindre målopfyldelse af målsatte grundvandsforekomster:

For påvirkninger af grundvandsforekomst i god kemisk tilstand:

For grundvandsforekomster, hvor den kemiske tilstand er god, vil der være tale om en forringelse af tilstanden hvis:

A. Påvirkningen medfører en stigning i koncentrationer over drikkevandskvalitetskravene i grundvandsboringer, hvorfra der indvindes vand til almene vandforsyningers drikkevandsforsyning eller til drikkevandsforsyning af tilsvarende omfang og karakter⁷, eller

B. Påvirkningen medfører koncentrationer over miljøkvalitetskravene for overfladevand, der er hydraulisk i forbindelse med den påvirkede grundvandsforekomst, eller

C. Påvirkningen medfører koncentrationer over grænseværdien i grundvandsforekomster, der er essentiel for at opretholde grundvandsafhængige terrestriske økosystemer (GATØ), eller

D. Såfremt påvirkningen medfører, at grundvandskvalitetskrav eller tærskelværdier i mere end 20% af grundvandsforekomstens volumen overskrides.

Vurderingen skal baseres på den samlede påvirkning af grundvandsforekomsten fra både aktuelle og tilladte aktiviteter.

For grundvandsforekomst i ringe kemisk tilstand/med ukendt tilstand:

For grundvandsforekomster, hvor den kemiske tilstand er ringe, vil der være tale om en yderligere forringelse af tilstanden for et givent stof i følgende tilfælde:

1) Påvirkningen medfører en stigning i koncentrationen, hvor kravværdier allerede er overskredet (se punkt A, B og C ovenfor for kravværdier, der skal vurderes ift. til), eller

2) Påvirkningen medfører ny overskridelse af kravværdi, hvor et større område af grundvandsforekomsten bliver påvirket (se punkt A, B og C ovenfor for kravværdier, der skal vurderes ift. til samt se punkt D), eller

⁷ Ved drikkevandsforsyning af tilsvarende omfang og karakter skal forstås en boring med et kontrolprogram efter § 17 i bekendtgørelse 221 af 25. feb 2025 om vandkvalitet og tilsyn med vandforsyningsanlæg, og som er knyttet til et vandforsyningsanlæg, der leverer til kommercielle eller offentlige aktiviteter i et omfang svarende til mindst levering af vand til 10 husstande.

3) Påvirkningen medfører, at tiden til målopfyldelse for grundvandsforekomsten eller de hydrauliske tilknyttede overfladevande eller terrestriske økosystemer forlænges.

Vurderingen skal baseres på den samlede påvirkning af grundvandsforekomsten fra både aktuelle ansøgte aktivitet og allerede tilladte aktiviteter. Det vil sige, at der skal foretages en kumulativ vurdering af de samlede påvirkninger til grundvandsforekomster og overfladevande m.v.

Ved risikovurdering af udsivningen fra anlægget forventes ansøger at anvende metodikker udarbejdet i risikovurderingsprojektet⁸ og vurderingen skal baseres på den samlede påvirkning af grundvandsforekomsterne og overfladevandene m.v. fra både ansøgte og eksisterende aktiviteter i både drifts- og efterbehandlingsperiode.

Oplysningerne kræves i henhold til godkendelsesbekendtgørelsens § 6, stk. 9 og § 3 i bekendtgørelse nr. 1433 af 21. november 2017 om krav til udledning af visse forurenende stoffer til vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og havområder.

Såfremt ovennævnte giver anledning til spørgsmål eller kommentarer, hører vi gerne fra jer.

Med venlig hilsen

Jan Reisz
Kontorchef

⁸ <https://mst.dk/erhverv/groen-produktion-og-affald/affald-og-genanvendelse/deponering/metodik-til-stedsspecifik-risikovurdering-ved-deponering-af-affald>